

Andra kvartalet 2004

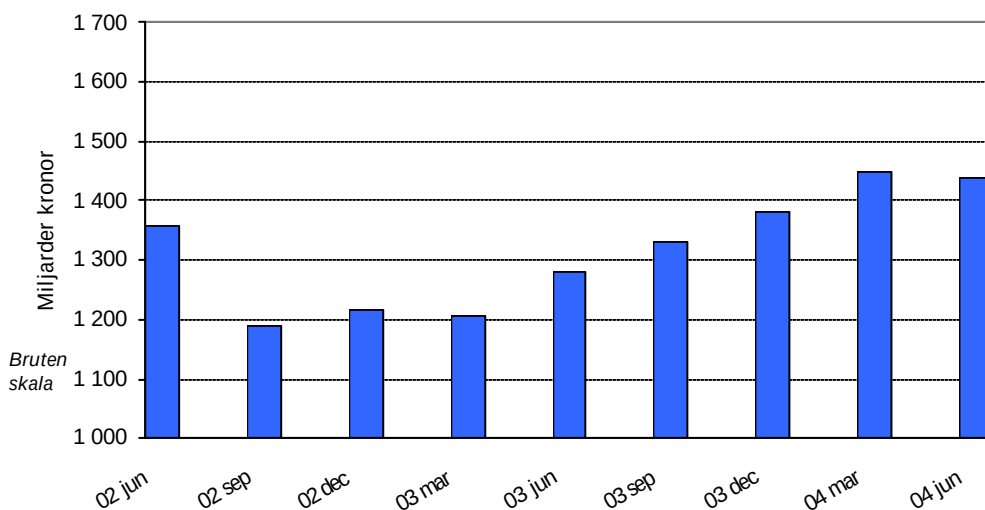
Sparbarometern visar hushållens finansiella sparande och skuldsättning över tiden och hur detta sparande fördelats mellan olika sparformer. Den ger dock ingen fullständig bild av förmögenhetssituationen, eftersom statistiken bara avspeglar det finansiella sparandet och de finansiella tillgångarna – bankinlåning, pensionsförsäkringar, fonder etc. Det innebär att hushållens investeringar i bostäder och i andra reala tillgångar inte finns med. I en samlad bedömning av hushållens förmögenhetsutveckling och skuldsättning måste givetvis även det reala sparandet beaktas.

Sparbarometern baseras på preliminär statistik som finns tillgänglig inom cirka en månad efter kvartalsskifte. Eftersom materialet baserar sig på kvartalsiffror kan det ske revideringar när årsstatistiken blir tillgänglig.

Hushållens finansiella förmögenhet och skuldkvot

Hushållens finansiella nettoförmögenhet - tillgångar minus skulder – minskade marginellt med 9 miljarder eller cirka 0,6 procent mellan årets första och andra kvartal. Görs jämförelsen ett år bakåt handlar det dock fortfarande om en tydlig ökning av nettoförmögenheten på nästan 160 miljarder kr. En successiv återhämtning har skett sedan den märkbara nedgången under första halvan av 2002, då börsen gick ned samtidigt som hushållens skulder ökade.

Hushållens finansiella nettoförmögenhet vid kvartalsslut
(inkl. kollektiva försäkringar) 2002 kv. 2 - 2004 kv. 2

Skulderna ökade med 45 Mdr under andra kvartalet, eller med cirka 3 procent. Detta var klart mer än tillväxten i bruttoförmögenheten, och innebär att skuldkvoten (dvs. finansiella skulder i förhållande till finansiell förmögenhet) ökat med 1,3 procentenheter till knappt 63 procent. Från och med tredje kvartalet 2002 har skuldkvoten legat stabilt i intervallet 61 – 64 procent. Dessförinnan ökade skuldkvoten successivt, från en mycket låg nivå (drygt 40 procent) år 1999 då börsvärdena stod på topp.

Hushållens ställning*

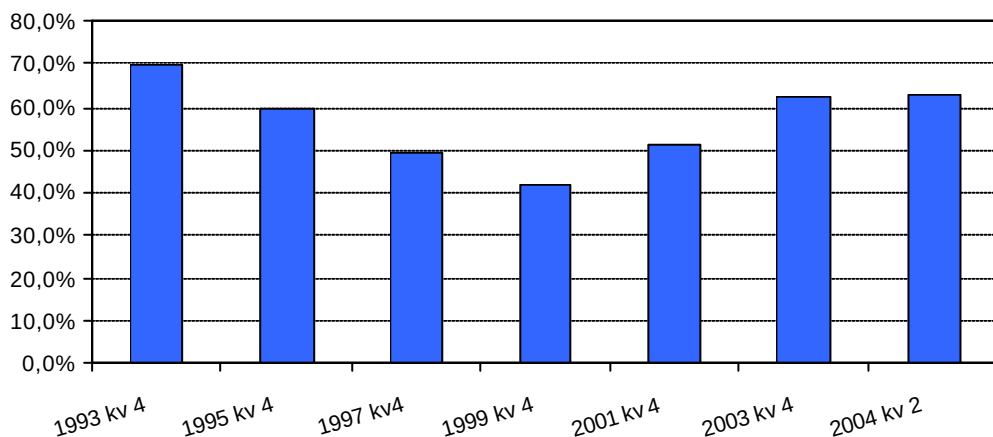
Miljarder kronor	02 jun	02 sep	02 dec	03 mar	03 jun	03 sep	03 dec	04 mar	04 jun
Finansiella tillgångar	2 220	2 060	2 095	2 096	2 190	2 254	2 328	2 397	2 418
Inkl. kollektiva försäkringar**	2 649	2 497	2 540	2 555	2 664	2 744	2 834	2 917	2 953
Skulder	1 291	1 308	1 325	1 351	1 384	1 413	1 454	1 469	1 514
Finansiell nettoförmögenhet	929	753	770	745	805	842	874	928	905
Inkl. kollektiva försäkringar	1 358	1 189	1 215	1 205	1 280	1 331	1 380	1 448	1 439
Skuldkvot***	58,2%	63,5%	63,2%	64,4%	63,2%	62,7%	62,4%	61,3%	62,6%
Inkl. kollektiva försäkringar	48,7%	52,4%	52,2%	52,9%	52,0%	51,5%	51,3%	50,4%	51,3%

*) Exklusive hushållens intresseorganisationer.

**) Kollektivt försäkringssparande består av avtalsförsäkringar bestämda i kollektivavtal och andra avtal mellan arbetsmarknadens parter.

***) Finansiella skulder i förhållande till finansiella tillgångar exkl. kollektivt försäkringssparande.

Hushållens finansiella skuldkvot (exkl. kollektiva försäkringar), vid kvartalsslut

Nedan redovisas tillgångar och skulder i relation till hushållens disponibla inkomster, dvs inkomst efter skatter och bidrag. Under årets första halvår har förmögenheten både i brutto- och nettotermer ökat i förhållande till disponibelinkomsterna, även om det under det andra kvartalet skett en liten nedgång. Notera är att det fortfarande är långt till de nivåer som rådde vid millennieskiftet, då börsen stod som högst. Även skulderna som andel av disponibelinkomsten har successivt ökat under senare år, och ökningen fortsätter under årets första och andra kvartal.

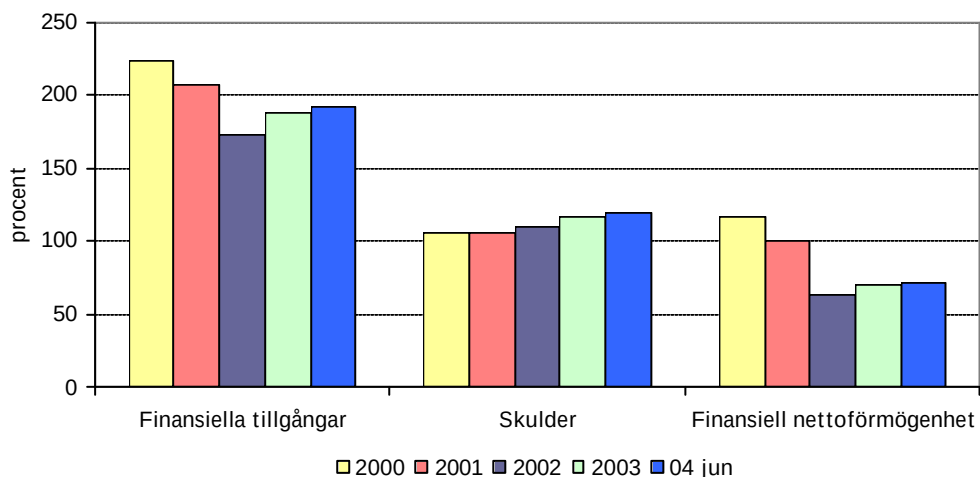
Hushållens finansiella nyckeltal

Miljarder kronor, ultimo december	2000	2001	2002	2003	04 jun
Hushållens disponibla inkomster	1058	1153	1209	1239	1259 *
Finansiella tillgångar	2362	2391	2095	2328	2418
i procent av disponibla inkomster	223	207	173	188	192
Inkl. kollektiva försäkringar**	2746	2807	2540	2834	2953
i procent av disponibla inkomster	260	243	210	229	235
Skulder	1123	1228	1325	1454	1514
i procent av disponibla inkomster	106	106	110	117	120
Finansiell nettoförmögenhet	1239	1164	770	874	905
i procent av disponibla inkomster	117	101	64	71	72
Inkl. kollektiva försäkringar**	1624	1579	1215	1380	1439
i procent av disponibla inkomster	153	137	101	111	114

*) Den disponibla inkomsten 2004 bygger på Konjunkturinstitutets prognos.

**) Kollektivt försäkringssparande består av avtalsförsäkringar bestämda i kollektivavtal och andra avtal mellan arbetsmarknadens parter.

Tillgångar, skulder och nettoförmögenhet i procent av hushållens disponibla inkomster Ultimo december

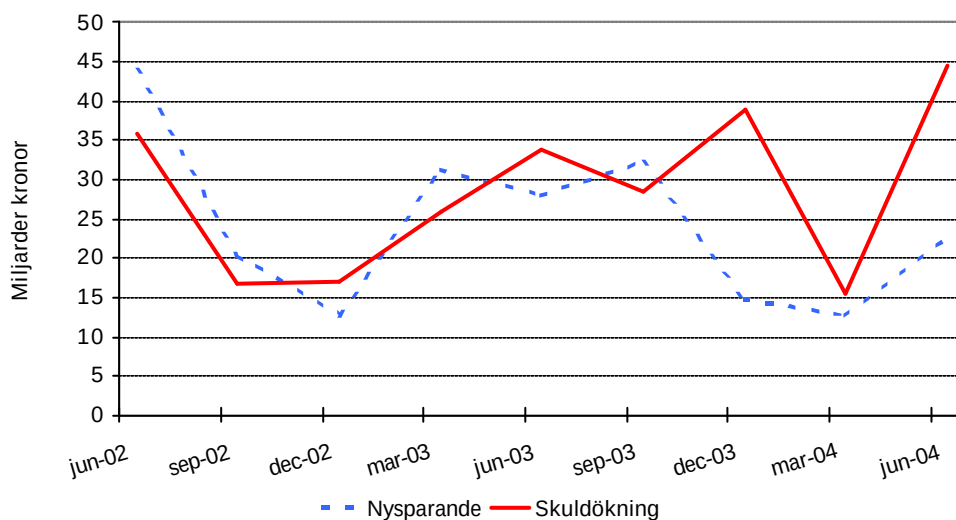
Hushållens nysparande och skuldökning

Nysparande under perioden	2002			2003				2004	
Miljarder kronor	2 kv	3 kv	4 kv	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.
Nysparande, brutto	44,0	20,4	12,8	31,3	28,0	32,4	14,8	12,7	22,8
Inkl. kollektiva försäkringar*	58,5	34,7	28,4	45,6	43,1	47,3	31,1	27,5	37,6
Skuldökning, brutto	35,7	16,9	16,9	25,9	33,7	28,4	38,8	15,4	44,6
Nysparande, netto	8,3	3,5	-4,1	5,4	-5,7	3,9	-24,1	-2,8	-21,8
Inkl. kollektiva försäkringar	22,7	17,8	11,5	19,7	9,4	18,8	-7,7	12,0	-7,0

*) Kollektivt försäkringssparande består av avtalsförsäkringar bestämda i kollektivavtal och andra avtal mellan arbetsmarknadens parter.

Både under 2002 och 2003 har skuldökningen varit större än nysparandet. Under årets första kvartal var skuldökningen så pass begränsad att skuldökning och nysparande gick nästan jämnt ut. Under årets andra kvartal har nysparandet visserligen ökat, men skuldökningen har varit desto kraftigare. Nettot av nysparande och skuldökning blir därför klart negativt. Den drivande faktorn bakom skuldökningen, nu liksom under de senaste åren, torde vara kombinationen av stigande bostadspriser och låga räntor.

Hushållens nysparande brutto och skuldökning brutto
kvartalsvis, 2002 kv. 2 - 2004 kv. 2

Sparformernas utveckling

Hushållens nysparande fördelat på sparformer

Transaktioner under perioden Miljarder kronor	2002			2003				2004	
	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.
Försäkringssparande, individuellt [†]	12,7	9,1	10,4	10,3	10,1	8,7	11,0	13,6	13,1
Aktier	3,6	3,2	5,2	-4,4	1,1	-3,4	5,2	1,1	-2,5
Fonder	2,4	1,9	6,7	3,4	6,5	7,2	7,7	6,0	5,0
Därav svenska fondandelar	-0,5	-2,1	1,7	-1,1	2,1	3,0	3,0	3,1	2,8
Därav utländska fondandelar	2,9	4,0	5,0	4,5	4,4	4,1	4,7	2,9	2,2
Bankinlåning ^{**}	11,5	15,6	0,7	11,0	16,4	19,1	-19,0	8,9	9,7
Obligationer	3,8	-1,0	-1,0	4,5	-6,1	1,2	5,3	-4,1	-2,7
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	-1,2	-1,2	4,8	-2,4	0,9	0,1	5,0	-4,6	1,2
Övriga finansiella tillgångar ^{***}	11,3	-7,2	-14,0	8,7	-1,0	-0,6	-0,4	-8,2	-1,0
Totalt	44,0	20,4	12,8	31,3	28,0	32,4	14,8	12,7	22,8

[†]) Beräkningsmetoden har under 2002 ändrats från att tidigare haft bolagsnivån som bas till att nu utgå från försäkringsgren.

^{**}) Inklusive allemansspar och riksgäldsspar.

^{***}) Kundlikvidfordringar

Nysparandets fördelning mellan olika sparformer har bara förändrats marginellt under det senaste kvartalet. Aktie- och fondsparandet är något svagare än kvartalet innan, banksparandet lite högre och försäkringssparandet i stort oförändrat. I vad mån det skett omfördelningar mellan olika former av försäkringssparande, exempelvis traditionell livförsäkring och fondförsäkring, går dock inte att utläsa utifrån denna statistik.

Hushållens finansiella portfölj

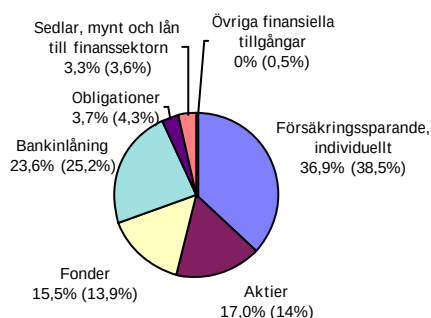
	99 dec	00 dec	01 dec	02 dec	03 jun	03 sep	03 dec	04 mar	04 jun
Miljarder kronor									
Försäkringssparande, individuellt	733	800	889	822	843	851	865	878	891
procent	30	34	37	39	38,5	38	37	37	37
Aktier	571	484	418	286	306	325	367	412	412
procent	23	20	17	14	14,0	14	16	17	17
Därav svenska aktier	472	407	352	241	260	278	313	354	354
procent av aktier	83	84	84	84	85	85	85	86	86
Därav utländska aktier	99	77	66	45	46	48	54	58	58
procent av aktier	17	16	16	16	15	15	15	14	14
Fonder	514	472	413	284	305	322	349	373	375
procent	21	20	17	14	13,9	14	15	16	15
Därav svenska fonder	452	413	355	231	243	255	276	298	300
procent av fonder	88	88	86	81	80	79	79	80	80
Därav utländska fonder	61	59	57	53	62	68	73	75	75
procent av fonder	12	12	14	19	20	21	21	20	20
Bankinlåning*	434	422	484	524	551	570	551	561	571
procent	18	18	20	25	25,2	25	24	23	24
Obligationer	139	107	97	95	95	96	101	93	88
procent	6	5	4	5	4,3	4	4	4	4
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	74	77	83	81	80	80	85	79	81
procent	3	3	3	4	3,6	4	4	3	3
Övriga finansiella tillgångar	0	0	8	3	11	10	10	1	0
procent	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt finansiella tillgångar	2 464	2 362	2 391	2 095	2 190	2 254	2 328	2 397	2 418
Portföljandelar totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100

*) Inklusive allemansspar och riksgäldsspar.

Anm: "utländska aktier" avser aktier som köpts eller sålts på svensk marknadsplats

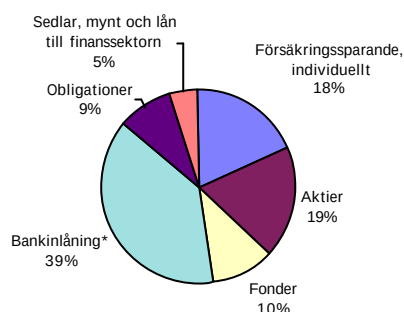
Nysparandet under ett enstaka kvartal utgör en blygsam del av den totala finansiella förmögenheten och har därför på kort sikt normalt ingen större påverkan på fördelningen mellan olika tillgångsslag. Eftersom andra kvartalets förändringar i fördelningen av nysparandet varit mycket begränsade samtidigt som prISRörelserna varit måttliga, blir andelsförskjutningarna i den samlade förmögenheten nästan obefintlig. Ser man över en lite längre tidsperiod blir dock förändringarna tydligare. Jämför man ett år bakåt, med situationen under andra kvartalet förra året, framgår att aktie- och fondsparandet ökat sin vikt. Börsuppgången, snarare än det ökade nysparandet i aktier, är den uppenbara förklaringen.

Hushållens finansiella portfölj 30 jun 2004
(30 jun 2003)

Jämför man med läget tio år bakåt, framgår tydligt den stora förändring som hushållssparandet genomgått. Den förändring som är den mest slående är den kraftigt ökande andelen försäkringssparande och bankinlåningens minskade betydelse.

Hushållens finansiella portfölj 31 dec 1993

En annan infallsvinkel på förändringar i sparmönstren är att urskilja den andel av hushållens sparande som direkt och indirekt har anknytning till aktier, respektive vad som kan kallas räntesparande. Efter att först ha växt till en toppnotering kring millennieskiftet minskade det aktierelaterade sparandet från dryga 60 procent till 40 procent i slutet av 2002¹. Fram till och med första kvartalet i år har det skett en tydlig uppgång, till 45 procent, av det aktieanknutna sparandet. Under andra kvartalet har bilden inte förändrats i någondera riktningen.

Aktiesparandets och räntesparandets andelar i portföljen

Miljarder kronor	99 dec	00 dec	01 dec	02 dec	03 jun	03 sep	03 dec	04 mar	04 jun
Aktiesparande ^{*)}	1418	1325	1242	787	833	871	943	1013	1018
procent av portfölj	61	60	56	41	41	42	44	45	45
Räntesparande ^{**)}	904	886	975	1146	1188	1215	1210	1221	1235
procent av portfölj	39	40	44	59	59	58	56	55	55
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100

^{*)} Inkluderar 50% av Andra fonder och fram t.o.m. mars 2002 50% av Individuellt försäkringssparande. Andra kvartalet 2002 inkluderas 40% av individuellt försäkringssparande och fr.o.m. tredje kvartalet 2002 inkluderas endast 30%.

^{**)} Inkluderar 50% av Andra fonder och fram t.o.m. mars 2002 40% av individuellt försäkringssparande. Andra kvartalet 2002 inkluderas 50% av individuellt försäkringssparande och fr.o.m. tredje kvartalet 2002 inkluderas 60%.

Det direkta ägandet i aktieportföljen

Miljarder kronor	99 dec	00 dec	01 dec	02 dec	03 jun	03 sep	03 dec	04 mar	04 jun
Direktägda aktier	571	484	418	286	306	325	367	412	412
Total aktieportfölj ^{*)}	1418	1325	1242	787	833	871	943	1013	1018
Andel av total aktieportfölj, procent	40	37	34	36	37	37	39	41	40

^{*)} Inkluderar 50% av Andra fonder och fram t.o.m. mars 2002 50% av Individuellt försäkringssparande. Andra kvartalet 2002 inkluderas 40% av individuellt försäkringssparande och fr.o.m. tredje kvartalet 2002 inkluderas endast 30%.

¹ Det ska noteras att försäkringsbolagen under 2002 genomförde stora omplaceringar i sina portföljer till förmån för räntebärande placeringar, vilket påverkar bilden.

Om statistiken

Underlag till Sparbarometern görs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Finansinspektionen. Syftet är att snabbt ge en preliminär kalkyl över hushållens finansiella sparande och förmögenhet kvartalsvis. Publiceringen sker inom fem till sex veckor efter kvartalsskifte på Finansinspektionens hemsida, www.fi.se. Sparbarometern baseras på preliminär statistik som finns tillgänglig inom en månad efter kvartalsskifte.

Sparbarometern bygger på samma begrepp som finansräkenskaperna, vilka är en del av nationalräkenskapssystemet och som styrs av internationella regler. Sparbarometern har därigenom samma definitioner som finansräkenskaperna vilket medför att uppgifterna har en god överensstämmelse med de uppgifter om hushållen som senare presenteras i de kvartalsvisa finansräkenskaperna.

Underlagen till Sparbarometern på SCB:s hemsida:

http://www.scb.se/templates/Product_7808.asp

Finansräkenskaperna på SCB:s hemsida:

http://www.scb.se/templates/Product_7770.asp

Kontaktpersoner

Finansinspektionen:

Hans Bäckström

08-787 8080

hans.backstrom@fi.se

Marie Ljungdahl

08-787 8226

marie.ljungdahl@fi.se

SCB:

Christina Ekblom, ekonom

08-506 944 89

tina.ekblom@scb.se

Hans Olsson, ekonom/statistiker

08-506 942 29

hans.olsson@scb.se